

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების
მინისტრის

პ რ ა ნ ე ბ ა № ი - 539

ქ. თბილისი

“19” 10 2010 წ.

შ.კ.ს. „სამგორი ველი“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის
შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის,
მე-4 პუნქტისა და „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს
კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს შ.კ.ს. „სამგორი ველი“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა –
გარდაბანის რაიონში, სოფ. გამარჯვებაში, „გაჯის წარმოებაზე“;
2. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
3. ნებართვა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს;
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ.
თბილისი, ინგოროვას ქუჩა №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის
ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №74; 13.10.2010 წ. და
ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ
ჭავნაკიას მოხსენებითი ბარატი.

გიორგი ხაჩიძე
მინისტრი

ჯჲ: ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის, ნებართვის მიმღებ სუბიექტს, გარემოს დაცვის

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

ლიცენზიებისა და ცეკვითი გენერაციის სამსახური
SERVICE OF LICENSES AND PERMITS

სამართლებრივი, თბილისი, 0114, გ. გარევანა 46, ტელ: 72 72 60

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 74

“13” 10 2010 წ.

I. სამინისტრო მონაცემები

- საქმიანობის დასახელება – „გაჯის წარმოება“;
- საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შ.კ.ს.
„სამგორი ველი“, გარდაბანის რაიონი, სოფ. გამარჯვება;
- განმორიგენების ადგილი – გარდაბანის რაიონი, სოფ. გამარჯვება;
- განაცხადის შემოსელის თარიღი – 21.09.2010წ;
- მონაცემები პროექტის შემდგენლის შესახებ – შ.კ.ს. „ეკოლოგიური“.

II. მირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შ.პ.ს. „სამგორი ველი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „გაჯის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) ანგარიშის თანახმად საწარმო, მდებარეობს გარდაბანის რაიონში, სოფელ გამარჯვებაში. საწარმოს განლაგების ფართი 4500 მ²-ს. მისგან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 700 მეტრით.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში ზოგადად განხილულია გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა, ჩატარებულია საწარმოო ობიექტის განთავსებისა და მიმდებარე ტერიტორიის - რეგიონის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი, რომელიც მოიცავს ფიზიკურ-გეოგრაფიული დახასიათებას, გეოლოგიური მდგომარეობის შფასებას, კლიმატურ-მეტეოროლოგიურ პირობების, პიდროლოგიური ქსელის, ფლორისა და ფაუნის დახასიათებას. ასევე მოცემულია ეკოლოგიური მდგომარეობის ანალიზი, შეფასებულია გარემოს კომპონენტების - ატმოსფერული პარამეტრების, წყლის ობიექტებისა და ნიადაგის დაბინძურების საწყისი მდგომარეობა. შეფასებულია არსებული რადიაციული ფონი. განხილულია გარემოზე ფიზიკური ზემოქმედების ფაქტორები.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით:

საწარმო წელიწადში გეგმავს 6240 ტონა გაჯის გამოშვებას (წარმადობა 3 ტ/სთ), რომლის 1 ტონის საწარმოებლადაც იხარჯება დაახლოებით 1.15 ტ სანედლეულო მასალა (თიხა - 7800 ტ/ტ), 50 მ³ ბუნებრივი აირი (312000 მ³/ტ) საწვავად და წყალი საყოფაცხოვრებო მიზნებისათვის 312 მ³ წელიწადში. საქმიანობის უზრუნველყოფა სანედლეულო რესურსებით, ელექტროენერგიით, სათბობით, კავშირგაბმულობის საშუალებებით – ხორციელდება არსებული სამომზარებლო ქსელიდან.

საამქრო გაჯის საწარმოებლად საჭირო ნედლეულს (რომელიც უმთავრესად შედგება კალციუმის სულფატებისგან, ნაწილობრივ კი კალციუმ-მაგნიუმის სულფატებისა და კარბონატებისგან ნატრიუმ-კალიუმის ალუმინიუმიკატია და რკინის ნაერთთა მცირე მინარევებთან ერთად) ღებულობს ავტოთვითმცლელებით. საწარმოში შემოსული ნედლეული მიეწოდება ნედლეულის გადასამუშავებელი დანადგარის მიმღებ ბუნებრივ და ლენტური კონვეიერით გამოსაწვავად გადადის მბრუნვა ღუმელში. სათანადო დახრის მქონე მბრუნვა, ორდოლიან ღუმელს გვერდიდან წინაღილ ღენის პრინციპით მიეწოდება ბუნებრივი საწვავი აირი (150 მ³ საათში). წარმოებული ნედლეული (გაჯი) მიეწოდება მზა პროდუქციის ბუნკერს, საიდანაც მომხმარებელს ავტოტრანსპორტით გააქვს. საწარმოს საქმიანობა გათვლილია საქართველოს სანედლეულე ბაზის გამოყენებაზე. საწარმოს მიერ დაგეგმილი მუშაობის რეჟიმია 8 საათიანი 260 სამუშაო დღით.

გარემოს უმთავრესი დაბინძურების წყაროებია გაჯის ნედლეულის საწყობი, ნედლეულის ბუნკერებში ჩაყრა, ნედლეულის ტრანსპორტიორი, გაჯის გამოსაწვავი ბარაბანი, გაჯის ჩაყრა პროდუქციის ბუნკერში და პროდუქციის ავტოტრანსპორტში გადატვირთვა. საწარმოდან გაფრქვეული, ატმოსფერული პარტიის ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული მტკერი, აზოტის ორჟანგი და ნახშირჟანგი.

საწარმოდან გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების გაბნევის ანგარიშმა აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერული პარტი გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია (და არც ვამჟრი ზემოქმედების მქონე ნივთიერებების კონცენტრაცია) არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან დაშორებულ 500 მეტრიან რადიუსის მანძილზე და მითუმეტეს, ობიექტიდან დაშორებულ უახლოეს დასახლებულ პუნქტებთან (700 მ) მიმართებაში, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

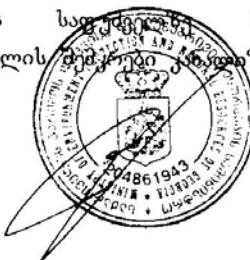
საწარმოს მიერ ატმოსფერულ პარტი მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვებ გამოფრქვევათა ნორმების პროექტი და ატმოსფერული პარტის დაბინძურების წყაროების და მათ მიერ გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში შეთანხმებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შესაბამის სამსახურებთან.

ატმოსფერული პარტის დაცვისა და ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გარქვევის შემცირების მიზნით საწარმო აღჭურვილია მტკერდლმჭერი მოწყობილობებით - მტკერდამლექი კამერით (ეფექტურობით 20 %) და ციკლონით, რომლის ეფექტურობა ტოლია 90 %-ის ტოლია.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში აღნიშნულია, რომ გარემოზე ფიზიკური ზემოქმედების მხრივ, საწარმოში ტექნილოგიური დანადგარების მუშაობისას აღილი არ ექნება ხმაურის დასაშვებ ნორმაზე გადაჭარბებას. საწარმოს მუშამოსამსახურები აღიჭურვებან სპეც ტანსაცმელით და საჭიროების შემთხვევაში მტკერდისა და ხმაურის ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით.

მტკერის გამოყოფის შემცირების მიზნით არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობების დროს გათვალისწინებულია ტერიტორიის მორწყვა.

სასმელ-სამურნეო მიზნებისათვის წყლის მომარავება ხდება ადგილობრივი წყალმომარავების სისტემიდან (ხელშეკრულების საფუძველზე). სამეურნეო-ფეხალური ჩამდინარე წყლები ჩავდინება სპეციალურად მოწყობილ ამოსაწმენდორმოში. არნიშნული ჩამდინარე წყლების გატანა მოხდება პერიოდულად შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია წვიმის წყლის ტერიტორიაზე საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია წვიმის წყლის ტერიტორიაზე საწარმოს მოწყობა.

II. ძირითადი საპორტულო გადაჭრვების განვითარება

შ.პ.ს. „სამკორი ველი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „გავის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) ანგარიშის თანახმად საწარმო, მდგრადი გარდაბანის რაიონში, სოფელ გამარჯვებაში. საწარმოს განლაგების ფართი 4500 მ²-ს. მისგან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 700 მეტრით.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში ზოგადად განხილულია გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა, ჩატარებულია საწარმო მიერქმების განთავსებისა და მიმდებარე ტერიტორიის - რეგიონის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი, რომელიც მოიცავს ფიზიკურ-გეოგრაფიული დახასიათებას, გეოლოგიური მდგომარეობის შეფასებას, კლიმატურ-მეტეოროლოგიურ პირობების, ჰიდროლოგიური ქსელის, ფლორისა და ფაუნის დახასიათებას. ასევე მოცემულია ეკოლოგიური მდგომარეობის ანალიზი, შეფასებულია გარემოს კომპონენტების - ატმოსფერული პარამეტრების, წყლის მიერქმებისა და ნიადაგის დაბინძურების საწყისი მდგომარეობა. შეფასებულია არსებული რაღიაციული ფონი. განხილულია გარემოზე ფიზიკური ზემოქმედების ფაქტორები.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით:

საწარმო წელიწადში გეგმას 6240 ტონა გაჯის გამოშვებას (წარმადობა 3 ტ/სთ), რომლის 1 ტონის საწარმოებლადაც იხარჯება დაახლოებით 1.15 ტ სანედლეულო მასალა (თიხა - 7800 ტ/ტ), 50 მ³ ბუნებრივი აირი (312000 მ³/ტ) საწვავად და წყალი საყოფაცხოვრები მიზნებისათვის 312 მ³ წელიწადში. საქმიანობის უზრუნველყოფა სანედლეულო რესურსებით, ელექტროენერგიით, სამდობით, კავშირგაბმულობის საშუალებებით - ხორციელდება არსებული სამომხმარებლო ქსელიდან.

სამქრო გაჯის საწარმოებლად საჭირო ნედლეულს (რომელიც უმთავრესად შედგება კალციუმის სულფატებისგან, ნაწილობრივ კი კალციუმ-მაგნიუმის სულფატებისა და კარბონატებისგან ნატრიუმ-კალიუმის ალუმინიკატთა და რეინის ნაერთთა მცირე მინარევებთან ერთად) ღებულობს ავტოოვითმცლელებით. საწარმოში შემოსული ნედლეული მიეწოდება ნედლეულის გადასამუშავებელი დანადგარის მიმღებ ბუნებრივ კონვეირით გამოსაწვავად გადადის მბრუნავ ღუმელში. სათანადო დახრის მქონე მბრუნავ, ორდოლიან ღუმელს გვერდიდნ წინაღი დენის პრინციპით მიეწოდება ბუნებრივი საწვავი აირი (150 მ³ საათში). წარმოებული ნედლეული (გაჯი) მიეწოდება მზა პროდუქციის ბუნებრის, საიდანაც მომხმარებელს ავტოტრანსპორტით გააქვს. საწარმოს საქმიანობა გათვლილია საქართველოს სანედლეულე ბაზის გამოყენებაზე. საწარმოს მიერ დაგეგმილი მუშაობის რეჟიმია 8 საათიანი 260 სამუშაო დღით.

გარემოს უმთავრესი დაბინძურების წყაროებია გაჯის ნედლეულის საწყობი, ნედლეულის ბუნკერებში ჩაყრა, ნედლეულის ტრანსპორტითი, გაჯის გამოსაწვევი ბარაბანი, გაჯის ჩაყრა პროდუქციის ბუნკერში და პროდუქციის ავტოტრანსპორტში გადატეკირთვა. საწარმოდან გაფრქვეული, ატმოსფერული ჰაერის ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული მტკერი, აზოტის ორჟანგი და ნახშირჟანგი.

საწარმოდან გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების გაბნევის ანგარიშმა აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია (და არც ჯამური ზემოქმედების მქონე ნივთიერებების კონცენტრაცია) არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან დაშორებულ 500 მეტრიან რადიუსის მანძილზე და მითუმეტეს, ობიექტიდან დაშორებულ უახლოეს დასახლებულ პუნქტებთან (700 მ) მიმართებაში, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

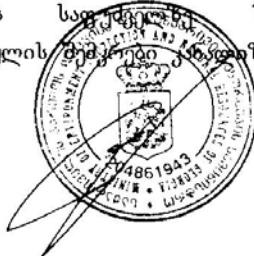
საწარმოს მიერ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვებ გამოფრქვევათა ნორმების პროექტი და ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროების და მათ მიერ გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში შეთანხმებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შესაბამის სამსახურებთან.

ატმოსფერული ჰაერის დაცვისა და ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გარექვევის შემცირების მიზნით საწარმო აღჭურვილია მტკერდამჭერი მოწყობილობებით - მტკერდამლექი კამერით (ეფექტურობით 20 %) და ციკლონით, რომლის ეფექტურობა ტოლია 90 %-ის ტოლია.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში აღნიშნულია, რომ გარემოზე ფიზიკური ზემოქმედების მხრივ, საწარმოში ტექნოლოგიური დანადგარების მუშაობისას ადგილი არ ექნება ხმაურის დასაშვებ ნორმაზე გადაჭარბებას. საწარმოს მუშაობისახურები აღიჭურვებან სპეც ტანსაცმელით და საჭიროების შემთხვევაში მტკერისა და ხმაურის ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით.

მტკერის გამოყოფის შემცირების მიზნით არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობების დროს გათვალისწინებულია ტერიტორიის მოწყვეტა.

სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის წყლის მომარაგება ხდება ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდან (ხელშეკრულების საფუძველზე). სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ჩაედინება სპეციალურად მოწყობილ ამოსაწმენდორმოში. არნიშნული ჩამდინარე წყლების გატანა მოხდება პერიოდულად შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია წვიმის წყლის მუშაობის მოწყობა.

წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის თანახმად საწარმოს ფუნქციონირები შედეგად საწარმოს განლაგების ზონის ნიადაგურ საფარზე, ასევე აღვილობრი ფაუნასა და ფლორაზე რამე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ანთროპოგენურ ზეგავლენა მოსალოდნელი არ არის.

წარმოდგენილ ანგარიშში განხილულია საქმიანობის შედეგად შესაძლებელი ავარიული სიტუაციების აღბათობა და მათი მოსალოდნელი შედეგების თავიდან აცილების ღონისძიებები, ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები. შეფასებულია საქმიანობის ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური შედეგები. ასევე განსაზღვრულია გარემოზე და ადმინის ჯანმრთელობაზე უარყოფითი ზეგავლენის შემცირებისა და თავიდან აცილების ღონისძიებები. ზოგადად განხილულია ნარჩენების მართვის კონკრეტული ღონისძიებანი, საწარმოს საქმიანობით გამოწვეული ნარჩენი (კუმულატიური) ზეგავლენის კონტროლისა და მონიტორინგის მეთოდები, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ორგანიზების საქითხები. განსაზღვრულია საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში გარემოს საქმიანობის დაწყებამდე არსებულ მდგომარეობამდე აღდგენის გზები და საშუალებები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში საექსპერტო კომისიის წევრების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის მესამე თავს.

III. პირობები

საწარმოო თანიურების უზრუნველყოფის უზრუნველყოფის:

1. გარემოსდაცვითი მონიტორინგის (თვითმონიტორინგი) წარმოება;
2. „ატმოსფერულ ჰაერში მაკრე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი მაკრე ნივთიერებების გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროების, ასევე აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
3. წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით განსაზღვრული საკალდებულო მოთხოვნების, რეკომენდაციების და ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების შესრულება.

IV. დასპენა

შ.პ.ს. „სამგორი ველი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის
მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „გაჯის
წარმოების“ სანებართვო დოკუმენტაციის მიხედვით საქმიანობის
განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი
პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრული ვადით.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი:

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა N 000066

კოდი M R 1

" 26 ". 10 " 2010 წ.

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი შ.ს. „სამეცნიერო კენტაკი“

2. საქმიანობის მიზანი გაცის წარმოება

3. განსახორციელებელი საქმიანობის ადგილმდებარეობა გარდაპარის სამართლის სოფ. გამარჯვება

4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია შ.ს. „ეკოლოგიური

5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში

6. ნებართვის გაცემის საფუძველი ეკოლოგიური კონკრეტული დასკანი
№ 74, 13.10.2010 წ.

7. ნებართვის პირობები ნებართვა მოქმედებს ეკოლოგიური კონკრეტული დასკანით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შემთხვევაში

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა გაცემულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს
უფლებამოსილი წარმომადგენერატორის
(გვარი, სახელი, თარიღი)
2010 წლის 10 თებერვალი

ლოცვენზექნა და ნებართვის
სამსახურის მფრინავი
ნიკოლოზ ჭაბუკავი

გ.ა.

დამკვეთი: საქართველოს სამინისტროს ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო; დამამზადებელი: შპს „კაბადონი +“
სფს-ს რეგისტრაციის N 10-2419

გარემობული ტემოქმედობის ხებართვა ფაცემულია:
საქართველოს კულტურული და მუნიციპალიტეტი
მისამართის მიერ

საქართველოს კარგობრძნელობისა და
ბენზორიზო რესურსების ხამინისტრობის
ეფუძნებოს და წარმომადგენერირდეთ
(გვარი. ხახული. თანამდებობა)

კორუნბელის და ნერიათველის
სამსახურის უფროსი

ნიკოლა ჭავჭავაძე

ლაზეეთის ბაჟემოს ღაფლისა და ბენზინის სამინისტრო
დამამშადებელი; მცხ. იუნანსები
ს. ფ. ს. ჩეგისტაურის № 20360